

Lukuteatteri nelosille

Avainsanat: alakoulu, lukuteatteri, draama

Toteuttaja: Eeva-Maija Sinkkonen

Luokka-aste: 4. lk

Innostuin lukuteatterista ja toteutin sellaisen neljännessä luokassa. Jaoin oppilaat kolmen ja neljä oppilaan ryhmiin. Kaiken kaikkiaan koin lukuteatterikokeilun positiiviseksi kokemukseksi ja aion käyttää sitä jatkossakin. Olisi mielenkiintoista laajentaa aihetta esimerkiksi ympäristöopin suuntaan: oppilaat saisivat kirjoittaa lukuteatteritekstin tietystä ympäristöopin aiheesta ja esittää sen muulle luokalle. Lukuteatteria voisi yhdistää lähes mihin tahansa oppiaineeseen.

1. Oppilaat saavat miettiä, mikä teemoista olisi mieluisin: erilaisuus, fantasia, huumori, ihastuminen, ilmastonmuutos, jännitys, kansantarinat, kaverisuhteet, kilpaileminen, kiusaaminen, koulu, luonto, matkustaminen, pakolaisuus, perhe, seikkailu ja yksinäisyys. Teemat ovat oppilaille sopivia ja jokainen ryhmä löytää varmasti itseään kiinnostavan.
2. Kun teema on valittu, oppilaat lähettävät kuntamme kirjastoon sähköpostia ja kysyvät, osaisiko kirjaston väki neuvoa heille sopivan kirjan teemaan liittyen. Kriteeri kirjalle on se, että siinä pitäisi olla mahdollisimman paljon vuoropuhelua. Kun sopivat kirjat löytyvät, pyöräilemme kirjastoon hakemaan kirjat.
3. Oppilaat olivat ihastuneet Eija Timosen *Kuu paistaa, kuollut ajaa* -kirjaan niin kovasti, että he halusivat kyseisen kirjan lukuteatterin lähtökohdaksi. Valitsin itse lopulliset tekstit, koska minulla on tieto ja kokemus siitä, minkälainen teksti on sopiva lukuteatteriin. Valitsin tarinat: Ukon yövieraat, Kummituskamari, Krannin metsä sekä Anteeksiantamaton rikos. Kaksi tekstiä on alle A4-paperin pituisia ja kaksi tekstiä puolet A4-paperista. Otin eripituisia tekstejä, koska osalle ryhmistä tehtävä on helpompi kuin toisille. Joitakin lyhyt teksti motivoi.
4. Teimme ennen lukuteatteriesitysten suunnittelua erilaisia ilmaisutaidonharjoituksia. Kiinnitimme huomiota siihen, miten omalla äänenkäytöllä voi luoda erilaisia tunnelmia. Koin äänenkäyttöharjoitukset hyviksi, sillä niiden avulla oppilaat pääsivät oikeanlaiseen tunnelmaan ja pääsivät mielestäni hyvin esiintyjän rooliin - pois omasta itsestään.

5. Alustaviin harjoitukseen käytimme kaksi 45 minuutin oppituntia. Harjoitusten jälkeen oppilaat saivat yhden oppitunnin ajan tutustua oman ryhmänsä tekstiin ja pohtia sitä, miten roolitukset kannattaisi tehdä. Koska teksteissä oli enemmän kerrontaa kuin vuorosanoja, jakoivat oppilaat roolit niin, että lähes kaikissa ryhmissä oli kaksi kertojaa.
6. Oppilaat saivat hakea näytelmävarastosta itselleen sopivat roolivaatteet. Tämä on mielestäni yksi hyvä keino päästä sisään roolihahmon maailmaan. Aikaa harjoittelulle annoin yhden 45 minuutin tunnin.

Mielestäni esitykset onnistuivat hyvin etenkin siihen nähden, että kyse oli ensimmäisestä lukuteatterikerrasta. Oppilailla oli hauskoja liikehdintään ja sijoittumiseen liittyviä oivalluksia ja lisäksi heidän eläytymisensä oli ihailtavaa. Heittäytymistä oli yllättävän paljon. Uskon, että hyvä ryhmähenki on yksi avaintekijä tällaisen harjoituksen onnistumisen kannalta.

Lisää mielenkiintoa esityksiin saisi, jos oppilaat kirjoittaisivat itse tekstit. Näin he pääsisivät paremmin kiinni tarinaan ja tunnelmaan, jota tarinassa haetaan. Ulkopuolisen tekstin ongelma on mielestäni se, että se voi jäädä oppilaille hieman tuntemattomaksi - tai ainakaan he eivät välttämättä tavoita tekstin tunnelmaa niin hyvin kuin itse kirjoitetun tekstin.

